

NÄRPES
STAD
NÄRPIÖN KAUPUNKI

KONCERNDIRJEKTIV FÖR NÄRPES STAD

Godkänd i fullmäktige 26.02.2018

Innehåll

1. Koncerndirektivets syfte och mål.....	4
2. Tillämpningsområde.....	4
3. Behandling och godkännande av koncerndirektivet.....	5
4. Koncerndirektivets bindande karaktär.....	5
5. Befogenhetsfördelningen mellan kommunens organ och tjänsteinnehavare.....	6
6. Planering och styrning av kommunkoncernens ekonomi och investeringar.....	6
7. Tryggande av de förtroendevaldas rätt till upplysningar.....	7
8. Skyldighet att inhämta kommunens åsikt före beslut.....	7
9. Koncerninterna tjänster.....	8
9.1 Upphandling.....	8
9.2 Finansiering och placeringsverksamhet.....	8
9.3 Personalpolitik.....	8
9.4 Ekonomi- och personalförvaltning.....	8
10. Sammansättning och utnämning av dottersammanslutningarnas styrelser.....	9
11. God förvaltnings- och ledningspraxis i kommunens dottersammanslutningar.....	9
12. Kommunikation.....	9
13. Granskning av kommunkoncernen.....	10
13.1 Revision.....	10
13.2 Revisionsnämnden.....	10

1. Koncerndirektivets syfte och mål

Genom koncerndirektivet skapar Närpes stad ramar för ägarstyrningen i enlighet med sina mål. Syftet med koncerndirektivet är att förenhetliga förfarandena för styrningen och förbättra förutsättningarna för ledningen av kommunkoncernen så att kommunkoncernen och stadens övriga verksamhet kan ledas som en helhet enligt enhetliga principer och med beaktande av stadens övergripande intresse.

2. Tillämpningsområde

Koncerndirektivet gäller staden och dess dottersammanslutningar samt deras dottersammanslutningar. Stadens representanter i samkommunerna och stadens intressesammanslutningar bör sträva efter att koncerndirektivsprinciperna iakttas också i dem.

I kommunkoncernen ingår dottersammanslutningar där staden har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen.

Till kommunkoncernen hör följande sammanslutningar där kommunen har bestämmande inflytande:

- Närpes Vatten Ab
- Oy Aqua Botnica Ab
- Ab Bidentalens Greencenter Biolaakso Oy
- Ab Sydösterbottens Ishall - Suupohjan Jäähalli Oy
- Närpes Bostäder Ab - Närpiön Asunnot Oy
- Ab Närpes Dynamo Net Närpiö Oy
- Ab Närpes Företagarcenter Oy
- Närpes Fjärrvärme Ab - Närpiön Kaukolämpö Oy
- Närpes idrottshall Ab
- Ömsesidiga fastighetsaktiebolaget Mittistan

Med stadens intressesammanslutningar avses ägarintresseföretag och intresseföretag enligt 1 kap. 7 och 8 § i bokföringslagen.

Närpes stad har följande intressesammanslutningar:

- Ab Öskata Vind Närpes – Öskatan Tuuli Närpiö Oy
- Ab Företagshuset Dynamo Yritystallo Oy
- Fastighetsaktiebolaget Övermark kommungård

Närpes stad är medlem i följande samkommuner:

- Vasa Sjukvårdsdistrikt samkommun
- Kårkulla samkommun
- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
- Österbottens förbund
- Suupohjan koulutuskuntayhtymä
- Kust-Österbottens samkommun för social- och primärhälsovård

3. Behandling och godkännande av koncerndirektivet

Koncerndirektivet behandlas och godkänns vid dottersammanslutningarnas bolagsstämmor. Samtidigt förbinder sig dottersammanslutningarna till att iaktta koncerndirektivet i sin helhet.

4. Koncerndirektivets bindande karaktär

Det koncerndirektiv som godkänts i kommunkoncernen ska iakttas i koncernens dottersammanslutningar om inget annat följer av tvingande lagstiftning som gäller dottersammanslutningarna eller av deras bolagsordning, avtal eller stadgar.

I sin ägarstyrning ska staden beakta principen om likställighet för sammanslutningens ägare enligt den lagstiftning som gäller respektive sammanslutning. Ägarstyrning får inte utövas så att beslut eller åtgärder av sammanslutningen är ägnade att ge en enskild ägare eller någon annan en obefogad fördel på sammanslutningens eller andra ägares bekostnad (likställighetsprincipen).

Om enskilda anvisningar som baserar sig på koncerndirektivet står i konflikt med lagstiftning som gäller sammanslutningen, till exempel samfundslagstiftningen, bokföringslagstiftningen eller annan tvingande lagstiftning, iakttas den gällande lagstiftningen. Sammanslutningens ledning ska utan dröjsmål ge en skriftlig redogörelse om en sådan konflikt till koncernledningen.

Koncerndirektivet ändrar inte den rättsliga ställningen eller ansvaret hos ledningen för en dottersammanslutning, en intressesammanslutning eller en samkommun.

5. Befogenhetsfördelningen mellan kommunens organ och tjänsteinnehavare

Koncernledningen och dess uppgifter och befogenheter har fastställts i stadens förvaltningsstadga §§ 22-23.

6. Planering och styrning av kommunkoncernens ekonomi och investeringar

I budgeten sätter stadsfullmäktige upp mål för dottersammanslutningarnas verksamhet och ekonomi, vilka är härledda ur kommunstrategin och den anknytande ägarpolitiken samt sammanslutningens affärsverksamhet. Koncernledningen inhämtar utlåtanden av dottersammanslutningarna om målen innan de godkänns slutgiltigt. Syftet med målen som satts upp genom samarbete är att trygga att dottersammanslutningarnas verksamhet är förenlig med kommunkoncernens övergripande intresse. Dottersammanslutningarnas budgeter bör basera sig på de mål som stadsfullmäktige satt upp för dem. Dottersammanslutningens styrelse ansvarar för att skötseln av sammanslutningens ekonomi ordnats som sig bör. Koncernledningen strävar efter att stödja måluppfyllelsen.

I stadens budget och ekonomiplan ska kommunkoncernens ekonomiska ansvar och skyldigheter beaktas. För detta ändamål ska dottersammanslutningarnas styrelser ge staden behövliga uppgifter om sina resultaträkningar, finansieringsanalyser och investeringsplaner och om väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer i anknytning till verksamheten. Uppgifter ska också ges om bland annat kommande koncern- och bolagsarrangemang, om stora förändringar i sammanslutningarnas affärsverksamhet och verksamhetsområde och om betydande förbindelser, på det sätt som koncernledningen närmare bestämmer.

Koncernövervakning, rapportering och riskhantering

Stadens dottersammanslutningar och samkommuner ska ge koncernledningen sådana uppgifter som behövs för att bedöma kommunkoncernens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet.

Koncernledningen följer regelbundet upp dottersammanslutningarnas verksamhetsresultat. För uppföljningen ska dottersammanslutningarna varje halvår ge kommunen en rapport om hur målen för sammanslutningen uppfyllts och hur verksamheten och ekonomin utvecklats samt ge en uppskattning av riskerna. Dottersammanslutningen bör ha tillräckliga system för uppföljning och mätning av ekonomin och verksamheten samt anvisningar för intern kontroll och riskhantering, vilka godkänts av sammanslutningens styrelse. En risk som väsentligen kan påverka sammanslutningens ekonomi eller verksamhet och som sannolikt kommer att realiseras ska utan dröjsmål rapporteras till koncernledningen.

Räkenskapsperioden för de dottersammanslutningar som hör till kommunkoncernen ska vara kalenderåret, om det inte finns någon särskild anledning att avvika från detta. I bokföringen och bokslutet för de sammanslutningar som hör till kommunkoncernen tillämpas samfundsrättslig lagstiftning, bokförings- och bokslutsbestämmelser, koncernbestämmelser enligt kommunallagen samt god bokföringssed.

Dottersammanslutningarna ska ge staden uppgifter för koncernbokslutet. Koncernledningen eller ekonomidirektören ger närmare anvisningar om de uppgifter som behövs för koncernbokslutet, tidsplanen för upprättande av bokslutet, tidsfrister för inlämningen av uppgifter samt eventuella formulär för den information som ska lämnas för bokslutet och verksamhetsberättelsen.

7. Tryggande av de förtroendevaldas rätt till upplysningar

En förtroendevald har i enlighet med KomL § 83 rätt att av koncernledningen få sådana upplysningar om verksamheten i kommunens dottersammanslutningar som den förtroendevalda anser sig behöva i sitt uppdrag och som koncernledningen innehar och som enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ännu inte är offentliga, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Begäran om upplysningar framförs skriftligt till koncernledningen. En förtroendevald får inte med stöd av sin rätt till upplysningar ge informationen vidare, eftersom den bara är avsedd för den förtroendevalda personligen för skötseln av förtroendeuppdraget. Av handlingarna ska framgå om de är sekretessbelagda.

8. Skyldighet att inhämta kommunens åsikt före beslut

Bolagets styrelse/styrelseordförande/verkställande direktör ska redan i beredningsskedet be koncernledningen skriftligt ta ställning till följande åtgärder:

- bildande av dottersammanslutning
- ändring av sammanslutningens verksamhetsidé, verksamhet eller juridiska struktur, frågor som till väsentliga delar avviker från de mål som satts för dottersammanslutningarna i kommunstrategin och budgeten
- ändring av bolagsordningen eller stadgarna
- ändring av kapitalstrukturen
- investeringar som är betydande i förhållande till verksamheten
- företagsaffärer
- betydande upplåning och utlåning samt givande av säkerheter, borgensförbindelser eller andra betydande finansiella skyldigheter som är bindande för bolaget eller ändring av villkoren för dem
- avtal som inte hör till sammanslutningens normala verksamhet eller avtal med ovanliga villkor mellan bolaget och en aktieägare eller styrelseledamot, ändring av sådana avtal samt avstående av avtalsbaserade rättigheter
- principiella eller ekonomiskt betydande avtal och vittgående ändringar i verksamheten
- val och byte av pensionsbolag
- överlåtelse av sammanslutningens egendom för konkurs eller likvidation samt inledande av saneringsförfarande.

9. Koncerninterna tjänster

1. Upphandling

Dotterammanslutningarna skall följa upphandlingslagstiftningen och stadens upphandlingsanvisningar. Dotterammanslutningarnas upphandlingar bör samordnas med stadens upphandlingar där det är möjligt och motiverat. Koncernledningen kan ge direktiv om utökat administrativt samarbete kring upphandlingar som dotterammansfunden bör följa.

Intern upphandling inom koncernen bör prioriteras då det är möjligt.

2. Finansiering och placeringsverksamhet

Koncernens ekonomi bör planeras och skötas som en helhet. Dotterammansfundens finansierings- och placeringsverksamhet bör vara kostnadsmedveten. Eventuella lånefinansieringsbehov bör meddelas koncernledningen i samband med budgeteringsprocessen för kommande år.

Vid offertförfrågningar bör framgå att sammanslutningen är en del av koncernen Närpes stad.

Dotterammanslutningarna kan begära borgen av staden för lån för investeringar i enlighet med 129 § i kommunallagen.

Staden kan bevilja dotterammanslutningarna kortfristiga likviditetslån vid behov.

Dotterammanslutningarnas placeringsverksamhet bör följa stadens gällande direktiv för placeringsverksamheten samt om möjligt, samordna placeringsuppdragen med stadens övriga placeringsverksamhet.

3. Personalpolitik

Dotterammanslutningarnas personalpolitik skall följa stadens personalpolitik gällande avlöning och personalförmåner. Stadens personalchef skall vid behov konsulteras i löne- och avtalsfrågor.

Vid rekryteringar ska dotterammanslutningarna beakta interna behov av omplaceringar av anställda inom koncernen.

Dotterammanslutningarna skall ansluta sig som medlemmar i det arbetsgivarsamfund som kommunarbetsgivaren grundat, om inte verksamhetens art eller sammanslutningens intresse förutsätter medlemskap i något annat arbetsgivarsamfund.

Dotterammanslutningarna tecknar pensionsförsäkring i KEVA, om det inte finns någon särskild anledning att avvika från detta.

4. Ekonomi- och personalförvaltning

För att kunna planera och styra ekonomin på ett ändamålsenligt sätt kan koncernledningen ge bindande direktiv om hur dotterammanslutningarnas ekonomi- och personalförvaltning skall

förenhetligas med stadens för att effektivt kunna utnyttja personalresurserna inom koncernen. Uppgörandet av koncernbokslut kräver att detaljerade uppgifter om dottersammanslutningarnas bokslut och noter kan erhållas utan dröjsmål.

10. Sammansättningen och utnämningen av dottersammanslutningarnas styrelser

Koncernledningen beslutar om utnämningen av stadens kandidater till dottersammanslutningarnas styrelser i enlighet med förvaltningsstadgan § 23 punkt 8. I enlighet med jämställdhetslagen ska kvinnor och män vara jämnt representerade bland de styrelsekandidater som utnämns och väljs.

Dottersammanslutningarnas styrelser bör kollektivt ha kännedom om verksamhetsområdet, tillräckliga insikter i affärsverksamhet och ekonomi samt förmåga att vägleda verkställande direktören så att målen för sammanslutningen uppfylls.

11. God förvaltnings- och ledningspraxis i kommunens dottersammanslutningar

Koncernsammanslutningarna ska följa god förvaltnings- och ledningspraxis för att trygga sunda affärsprinciper, tillräcklig öppenhet, korrekta uppgifter om ekonomin, en adekvat intern kontroll och riskhantering och en ändamålsenlig, tillförlitlig och effektiv skötsel av kommunens egendom med hänsyn till kommunkoncernens övergripande intresse.

12. Kommunikation

Enligt 29 § i kommunallagen ska kommunen informera kommuninvånarna, de som utnyttjar kommunens tjänster, organisationer och andra sammanslutningar om kommunens verksamhet. Utöver kommunens och kommunkoncernens verksamhet omfattar kommunens verksamhet även deltagande i samarbete mellan kommunerna samt övrig verksamhet som grundar sig på ägande, avtal och finansiering.

Dottersammanslutningarna ska också självmant informera om sin verksamhet och ekonomi och andra betydande angelägenheter. Sammanslutningens information bör stödja koncernens mål.

Koncernbolagens styrelser och verkställande direktörer, samt för stadens del koncernledningen, svarar för att informationen om sammanslutningarna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. När information ges i frågor som gäller sammanslutningarna bör man beakta de allmänna informationsprinciperna samt offentlighetslagstiftningen.

13. Granskning av kommunkoncernen

1. Revision

Till revisor i stadens dottersammanslutningar ska stadens revisionssammanslutning väljas, om det inte på grund av något annat skäl i anslutning till ordnandet av granskningen finns en grundad anledning att avvika från detta.

2. Revisionsnämnden

Revisionsnämnden gör upp en plan för ordnandet av koncernsammanslutningarnas revision i samråd med ansvarig revisor.

Revisionsnämnden har rätt att begära och få upplysningar av dottersammanslutningarna för bedömningen av hur fullmäktiges mål uppfyllts och kommunkoncernens resultat. Revisionsnämnden kan kalla en ledamot i dottersammanslutningens organ eller en anställd i dottersammanslutningen att höras vid nämndens sammanträde. En ledamot i revisionsnämnden får inte ge ut sekretessbelagda uppgifter till en utomstående.